

ROZKRADE SE TO? ZDĚŠENÍ, CO NA UKRAJINĚ BUDE SE ZBRANĚMI Z USA

- CZ24 News | 17. května 2022

USA/UKRAJINA/ČESKO: 40 miliard dolarů schválil americký Kongres na pomoc Ukrajině. Velká část těchto peněz půjde na zbraně. Ovšem je zde otázka, kterou si kladou organizace, které se snaží zajistit, aby se zbraně pokud možno nedostaly do nepovolaných rukou. A to kde zbraně dodané USA a jejich spojenci skončí. USA totiž nemají moc způsobů, jak jejich prodej a šíření kontrolovat. Na Ukrajině černý trh kvetl i před válkou. A navíc, kvůli pomoci Ukrajině USA porušily i dohodu s Ruskem, uvádí deník Washington Post.

Velkou kritiku z české strany dostávají země, které odmítají zásobovat Ukrajinu zbraněmi, ať už těžkými nebo lehkými. Nicméně jedna otázka v českém veřejném prostoru nezaznívá. Totiž kde tyto zbraně nakonec skončí. [Právě tuto otázku si položil deník Washington Post, který uvádí, že zásobování Ukrajiny zbraněmi vyvolává obavy z jejich pašování.](#)

V americkém Kongresu už byl schválen 40miliardový balíček financování vojenské pomoci Ukrajině. Demokraté hlasovali jako jeden muž, naopak u republikánů menšina hlasovala proti a došlo k roztržce.

Dle deníku se zbraně sponzorované americkými poplatníky ocitnou na největším černém trhu v Evropě, který vzkvétá už od roku 2014. Navíc, prezident Zelenskyj žádá po svých spojencích dělostřelectvo, aby mohl bojovat s Rusy na jihu a na východě. Ovšem tyto zbraně vzbuzují obavy, že mohou nakonec skončit v rukou nepřátel Západu.

„Není možné uhlídat ani kam se všechny ty zbraně dodají, ani kdo je používá, ani jak je používá,“ uvedla Rachel Stohlová, expertka na kontrolu šíření zbraní. Mluvčí ministerstva zahraničí sice uvedla, že USA prověřily jednotky, kterým zbraně dodávají, a Kyjev podepsal dohodu, že nebude vybavení předávat třetím stranám bez svolení vlády USA. Ale je těžké kontrolovat dodržování těchto dohod.

Zvláště, když se jimi neřídí ani USA, jak Washington Post připomíná. V polovině dubna se USA rozhodly podpořit Ukrajinu tím, že by jí předaly vrtulníky Mi-17, které od Ruska zakoupily přibližně před deseti lety. Ovšem tyto vrtulníky byly USA prodány pod podmínkou, že nebudou předány žádné třetí zemi bez povolení Ruské federace, což vyplývá z certifikátů zveřejněných na stránkách ruské vlády.

Zmíněný [kontrakt](#) s americkou armádou:

Rusko z pochopitelných důvodů transfer helikoptér na Ukrajinu neschválilo, naopak ho označilo za porušení základů mezinárodního práva. Experti na šíření zbraní pak varují, že ruská invaze na Ukrajinu sice ospravedlňuje podporu Ukrajiny ze stran USA, ale porušení kontraktu jde proti základům snah o kontrolu šíření zbraní. „Porušení dohod o konečném užití zbraní je vážným ohrožením i tak slabých schopností zemí kontrolovat, jak jsou tyto zbraně používány,“ uvádí Jeff Abramson, expert na šíření konvenčních zbraní.

Pentagon však tuto kritiku nepřijímá a prohlásil, že Rusko se jen snaží odvést pozornost a tento transfér je prý v souladu s americkými zákony a státními prioritami v oblasti bezpečnosti. „Ruské obvinění je účelový pokus odvést pozornost od nevyprovokované ruské invaze a agresivního chování vůči Ukrajině, které začalo v roce 2014,“ uvedl podplukovník Anton T. Semelroth.

Snahu zajistit, aby zbraně byly použity tak, jak bylo zamýšleno, podkopává i to, kolik jich na Ukrajinu směřuje. 40miliardový balíček (v dolarech – pozn. red.) bude větší vojenská pomoc, než za rok kdy dostaly Afghánistán, Irák či Izrael. Už teď dle Washington Postu USA dodaly Ukrajině 1400 raket Stinger, 5500 protitankových střel, 700 dronů Switchblade, 90 houfnic, 7000 ručních zbraní a 50 milionů různých kusů munice. Kromě toho poskytly také miny, výbušniny a laserem naváděné střely. Rakety Stinger jsou přitom schopny i útoků na civilní letadla a dle expertů by je mohli použít teroristé, když by chtěli útokem způsobit velké množství obětí.

Ve 40miliardovém balíčku je pak 8,7 miliardy určeno na obnovu arzenálu USA za zbraně dodané na Ukrajinu, 6 miliard na výcvik a výbavu ukrajinských vojáků a 3,9 miliardy na posílení amerických sil v Evropě.

Další expert na kontrolu šíření zbraní, William Hartung, pak srovnával, že v Afghánistánu kvůli americké přítomnosti bylo možné kontrolovat, kde zbraně skončí. „Na Ukrajině jsme pak ve tmě, pokud jde o sledování zbraní poskytnutých ukrajinským silám a milicím,“ řekl. Ukrajina přitom měla pověst země, ze které se pašují zbraně, už po rozpadu Sovětského svazu, kdy jí připadla část sovětského arzenálu. Během krize v roce 2014 se pak zbraní ze skladů zmocnili jak proruští, tak proukrajínští bojovníci. Dle vládních odhadů se v letech 2013 až 2015 ztratilo 300 000 ručních a lehkých zbraní.

Na začátku konfliktu se američtí činitelé sešli se zástupci organizací snažících se o kontrolu jejich šíření. Dle Rachel Stohlové, která se jednoho takového setkání zúčastnila, sice činitelé nabízeli záruky ohledně prověření ukrajinských jednotek a zpráv o nepovolených transferech, ale nebyli příliš sdílní v tom, jak by něco takového probíhalo. Dle těchto organizací by USA stejně jako v Afghánistánu měly ustanovit zvláštního vyšetřovatele, u každé zásilky zbraní by měla být zajištěna možnost tyto zbraně sledovat a do smluv by pak měly být včleněny i klauzule o lidských právech, včetně podmínek, které jednotky zbraně smějí použít. Washington Post připomíná, že v roce 2018 Kongres zakázal zásobovat zbraněmi prapor Azov.

Kromě toho se organizace sledující šíření zbraní obávají i toho, jak se budou šířit ruské zbraně, vzhledem k tomu, že Rusové žoldáky a dobrovolníky nabírají v Libyi, Sýrii nebo Čečně. Údajně až 16 000 dobrovolníků z Blízkého východu chce bojovat za Rusko a Putin instruoval ministra obrany Šojgu, aby byli vyzbrojeni a dopraveni do válečné zóny. Také schválil, aby ukořistěné americké zbraně byly předány separatistům. A až boje skončí, panuje obava, že si dobrovolníci zbraně odvezou domů.

[ZDROJ](#)